

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

Valsts prezidentes runa Laikraksta “Dienas bizness” rīkotajā Latvijas lielāko uzņēmumu TOP 500 pasākumā 2006.gada 26.oktobrī Rīgā, Sapņu fabrikā

Publicēts pirms vairāk nekā 18 gadiem

Publicēts: 26.10.2006.

<?xml:namespace prefix = o ns = "urn:schemas-microsoft-com:office:office" />

Pasākuma laikā Valsts prezidentei Vairai Vīķei-Freibergai tika pasniegta laikraksta “Dienas Bizness” speciālā balva par atbalstu Latvijas uzņēmējiem ārvalstu tirgu meklējumos.

Godājamais Neimaņa kungs^[1] un “Dienas biznesa” pārstāvji

Dāmas un kungi,

Godājamie uzņēmēji!

Man ir tiešām gods un prieks sveikt jūs Dienas biznesa Latvijas lielāko uzņēmumu TOP 500 desmitajā gadskārtā. Tas, ka pēdējos desmit gados aizvien pieaudzis to uzņēmumu apgrozījums, kas iekļauti Latvijas lielajā piecsimtņiekā, kā arī citi rādītāji liecina, ka Latvijā redzami pieaudzis mūsu uzņēmējdarbības apjoms un aktivitāte. Jūsu devums un veiksmīga attīstība ir svarīgi mūsu valstij, mūsu ekonomikas izaugsmei un visu iedzīvotāju labklājībai. Savukārt jūsu sasniegumi ir uzskatāms paraugs visiem Latvijas uzņēmumiem un sabiedrībai, ka šādi panākumi ir iespējami.

Ļoti augstu vērtējams Dienas biznesa darbs šajos desmit gados, sadarbībā ar informācijas kompāniju Lursoft veicot nopietnu analītisku darbu, kas dod ieskatu Latvijas tautsaimniecības un uzņēmējdarbības attīstības tendencēs. Novēlu lai jums labi veicas arī turpmāk un, lai jūsu izvērtējamo uzņēmumu skaits aizvien palielinās.

Īpaši vēlētos sveikt tos visveiksmīgākos Latvijas uzņēmumus, kuri šodien saņems Dienas biznesa balvas. Ceru, ka jūsu piemērs dos ierosmi arī citiem Latvijas uzņēmumiem tālākai attīstībai un izaugsmei.

Dāmas un kungi,

Pagājuši jau vairāk kā divi gadi kopš Latvijas iestāšanās ES un NATO. Šie notikumi ir palīdzējuši nodrošināt lielāku politisko stabilitāti un uzlabot mūsu biznesa vidi. Latvijas dalība Eiropas kopējā tirgū veicinājusi ārējo tirgu un finansējuma, t.sk. ES fondu, pieejamību. Latvijas nodokļu politika līdz ar nodokļu samazinājumu kļuvusi par vienu no konkurētspējīgākajām ES valstīm. Visi šie faktori veicinājuši investīcijas un komercdarbības aktivitāti mūsu zemē.

Pēdējo gadu Latvijas straujā ekonomikas izaugsme sasniegusi vienus no augstākajiem rādītājiem Eiropā un visā pasaulē. Prognozes liecina, ka arī šajā gadā mūsu IKP pieaugums varētu sasniegt ievērojamus tempus. Mums ir svarīgi saglabāt augstus ekonomiskās izaugsmes tempus arī nākotnē, jo Latvijas iedzīvotāju labklājība diemžēl joprojām ļoti atpaliek no ES vidējiem rādītājiem, taču ekonomikas attīstībai un izaugsmei ir jābūt līdzsvarotai.

Šobrīd bažas rada tas, ka IKP pieaugums lielā mērā pieaug, pateicoties iedzīvotāju patēriņam, bet eksporta apjomi, lai gan tie pēdējos gados strauji pieauguši, nespēj izlīdzināt mūsu ilgstošo ārējās tirdzniecības deficītu. Jau trešo gadu pārāk augstais inflācijas līmenis un ievērojamais tekošā konta deficīts rada bažas par Latvijas turpmāko ekonomisko attīstību un starptautisko konkurētspēju. Drīzumā gaidāmais gāzes un elektrības cenu pieaugums, kam neizbēgami sekos vispārējs cenu kāpums, esošo situāciju diemžēl neuzlabos.

Par vienu no lielākajām Latvijas ekonomikas problēmām uzņēmēji uzskata darbaspēka trūkumu. Lai gan Latvijā joprojām ir salīdzinoši augsts bezdarbs, mūsu uzņēmējiem kļūst grūtāk piesaistīt darbiniekus, jo ir grūti konkurēt ar algām, kādas tiek maksātas daudzās citās ES valstīs.

Izvērtējot darba tirgus attīstības tendences un demogrāfisko situāciju, redzams, ka Latvija jau pēc pieciem gadiem varētu izjust akūtu darba roku trūkumu un līdz ar to sociālā sloga jūtamu pieaugumu. Tādēļ steidzami jādome par darba tirgum aktuālo jautājumu risināšanu, ilgtermiņa stratēģisko plānošanu atbilstoši Latvijas tautsaimniecības vajadzībām, kā arī par ekonomikas sagatavošanu tam, ka mūsu sabiedrība neizbēgami noveco.

Dāmas un kungi,

Risinājums tam, lai nodrošinātu, ka mūsu ekonomikas izaugsmes tempi saglabājas pietiekami augsti un mūsu valsts saredzamā nākotnē sasniegtu ES valstu vidējo attīstības un labklājības līmeni, ir neapšaubāmi mūsu konkurētspējas palielināšanā, ražojot preces un pakalpojumus ar augstāku pievienoto vērtību, paaugstinot ražīgumu, investējot augstajās tehnoloģijās un tās prasmīgi pielietojot, attīstot zinātni un pētniecību, kā arī nodrošinot augsti kvalificēta darbaspēka pieejamību.

Tāpat kā daudzām citām valstīm Eiropā Latvijai tikpat kā nav derīgo izrakteņu, tādēļ nav iedomājams, ka nākotnē Latvija varētu eksportēt kādu vitāli svarīgu precī vai starptautiskajā tirgū izcelties ar kvantitāti. Lai spētu konkurēt un attīstīties, mums visiem spēkiem jāveicina mūsu uzņēmējdarbības attīstība un inovācija, bet mūsu uzņēmumiem jābūt spējīgiem par salīdzinoši zemākām izmaksām ražot un piedāvāt kvalitatīvas preces un pakalpojumus.

Savukārt īstenojot uz zināšanām balstītu ekonomikas attīstības modeli, kā arī palielinoties ražošanas un darbaspēka izmaksām, Latvijas uzņēmumiem ārvalstu tirgos vislielākās izredzes būtu konkurēt ar precēm, kas ir oriģinālas un aizpilda nelielas brīvās nišas. Varam atcerēties Skandināvijas zemes pēc Otrā Pasaules kara, kad tās iekaroja pasauli ar savu izcila līmeņa dizainu. Uzņēmumiem nozīmīgi būtu strādāt inovatīvi — uztvert aktuālās tendences, eksperimentēt un piedāvāt netradicionālo. Nelielu pasaules valstu, piemēram, Nīderlandes, pieredze, liecina, ka valsts bez ievērojamiem dabas resursiem, bet ar zināšanām un kvalificēta darbaspēka potenciālu, var spēt ieņemt nozīmīgu vietu starptautiskajā tirgū, var veiksmīgi konkurēt un var nodrošināt savu iedzīvotāju labklājību.

Īpaši atzinīgi vēlētos novērtēt tos uzņēmumus, kas savu darbību izvērsuši ārpus Latvijas robežām, tādā veidā palielinot savu starptautisko konkurētspēju un veiksmīgi izmantojot globalizācijas sniegtās iespējas. Priecājos, ka daudzi no šeit klātesošajiem izmantojuši iespējas, ko sniedz dalība Latvijas uzņēmēju delegācijās Valsts prezidenta valsts vizītēs ārzemēs, meklējot jaunus sadarbības partnerus, noieta tirgus un biznesa idejas.

Dāmas un kungi,

Lai gan pēdējā laikā uzlabojušies komercdarbības rādītāji un pieaudzis jaundibināto uzņēmumu skaits – 2005. gadā vien radīti 11 tūkstoši jaunu uzņēmumu, un šogad šis rādītājs varētu būt vēl lielāks, tomēr joprojām vēl stipri atpaliekam no ES rādītājiem. Tādēļ atbalsts uzņēmējdarbībai un tās veicināšana ir starp svarīgākajām mūsu valdības prioritātēm gan efektīvi izmantojot esošos, gan radot jaunus stimulus un iespējas.

Uzskatu, ka īpaši svarīgi ir īstenot pasākumus, kas veicinātu godīgu uzņēmējdarbību. Svarīgi uzlabot un padarīt efektīvāku nodokļu iekasēšanas un administrēšanas sistēmu. Tas, protams ir svarīgi ne tikvien valsts kasei kopumā un spējai atbildēt uz valsts iedzīvotāju nepieciešamībām, bet arī godīgai konkurencei. Tajā pašā laikā svarīgi turpināt izmantot nodokļu politikas instrumentus un stimulus, mazināt birokrātiskos šķēršļus, lai veicinātu uzņēmējdarbības aktivitāti un iniciatīvas palielināšanu, kā arī uzņēmumu konkurētspējas celšanu, kas savukārt stimulētu valsts ekonomisko izaugsmi un palīdzētu risināt daudzas sociālās problēmas. Turpmākajos gados liela nozīme valsts ekonomikas konkurētspējas attīstībā būs valsts sektora darbības efektivitātes palielināšanai, attīstot inovācijas, ieviešot e-pārvaldes pakalpojumus un nākot ar citām iniciatīvām, kas ļaus arī mazināt korupciju.

Es tiešām ceru, ka mūsu politiķi, nākot pie varas, nopietni strādās, lai pildītu savus priekšvēlēšanu solījumus, īpaši saistībā ar uzņēmējdarbības veicināšanu un nopietnu atbalstu zinātnei un pētniecībai, to pielietošanai tautsaimniecības attīstības vajadzībām.

Dāmas un kungi,

Jau pēc mēneša Latvija pildīs godpilno pienākumu, uzņemot Rīgā NATO valstu līderus. NATO sanāksme Rīgā būs pirmā reize vēsturē, kad NATO valstu vadītāju tikšanās notiek valstī, kas ir bijusi PSRS sastāvdaļa. NATO galotņu sanāksme Rīgā būs pierādījums pasaulei, ka Latvija tagad neatgriezeniski pieder Rietumvalstu saimei.

Šādu pasākumu, kā NATO sanāksme, nav iespējams izvērtēt pēc tā ekonomiskā ieguvuma, un tas nekādā ziņā pats par sevi nevar atrisināt mūsu sociālekonomiskās problēmas. Tomēr, par spīti atsevišķām problēmām un ierobežojumiem, ar ko saskarsimies NATO galotņu sanāksmes laikā, jāatceras, ka šī sanāksme sniegs Latvijai milzīgu publicitāti, palīdzēs uzlabot Latvijas atpazīstamību un palīdzēs veidot Latvijas kā investīcijām un uzņēmējdarbībai drošas valsts tēlu, kas savukārt varēs veicināt ārvalstu investīciju un tūrisma plūsmu uz Latviju un paplašināt mūsu uzņēmēju iespējas. Tas, ka šāda galotņu sanāksme notiek Latvijā, protams, ir nozīmīgs komponents jebkāda Latvijas zīmola veidošanā.

Dāmas un kungi,

Nobeigumā gribētu novēlēt jums šodien nelielu atelpu, atskatoties uz šogad un pēdējos desmit gados paveikto, kā arī veiksmi un izaugsmi jūsu turpmākajā uzņēmējdarbībā, jo uzskatu, ka no tā, cik veiksmīgas būs Jūsu profesionālās gaitas, būs atkarīga arī Latvijas izaugsme un labklājība. Un kā jau teicu, ja Jums klāsies labi, tad labi klāsies arī Latvijai un visiem iedzīvotājiem. Lai Jums veicas!

[\[1\]](#) *Gastons Neimanis – izdevniecības “Dienas bizness” direktors*

Saistītas tēmas

[Vaira Viķe-Freiberga](#)

<https://www.president.lv/lv/jaunums/valsts-prezidentes-runa-laikraksta-dienas-bizness-rikotaja-latvijas-lielako-uznemumu-top-500-pasakuma-2006gada-26oktobri-riga-sapnu-fabrika>